

Monsterstorms of the Great Plains

2. del: dag 11

Af Kai-Asle Sønstabø

I Vejret nr. 109 berettede medlemmer af Vildtvejklubben om den indledende fase af en jagtudflugt til The Great Plains i USA med det formål at indfange en tornado. Her følger vi så ekspeditionen til dørs og bliver delagtiggjort i dens absolutte højdepunkt. Det indtraf dag 11.

Det, der skulle have været en stille og rolig tur mod Dallas, Texas, endte med at blive en forrygende chase i delstaterne Missouri og Tennessee.

Dagen startede med, at vi stod op ved nitiden og spiste morgenmad. Vi havde aftalt at køre omkring klokken ti. Lige før afgang blev jeg ringet op af Paul fra Warmsector.Com. Han er en del af et erfarent chaserteam fra Florida. Jesper havde skrevet med ham på Stormtrack.Org, og de havde aftalt at mødes, hvis det kunne lade sig gøre. Og sjovt nok viste det sig, at vi havde overnattet i samme by: Columbia, Missouri, én motorvejs-fracørsel fra hinanden.

Vi kørte hen på deres motel og hilste på Pauls søster, Sara, hans bror, Mark, og brorens kæreste, Sharron. De var rigtig søde og nørdede på den fede måde. Vi så nogle af deres optagelser fra tidligere chaseture. Forrygende og morsomme. Det var så hyggeligt, at vi gik ud

og spiste frokost sammen.

Da vi havde spist, måtte vi bare lige se deres system til visning af radarbilleder, nedbør, rotationer i tordenceller, vind m.m. Det hedder Baron Mobile Threat Net og er satellitbåret. Fordelen ved det er, at man kan få løbende opdateringer af de førnævnte data, uanset hvor man befinder sig, til forskel fra systemet SwiftWx, der også er et rigtig godt værktøj under en chase, men som er afhængigt af internetforbindelse.

Mens vi sad og kiggede på radarbilleder, blev Paul forbavset over, at en klump byger i det østlige Missouri ikke var rykket længere østpå end tilfældet var. Desuden forklarede han, at de i løbet af eftermiddagen kunne poppe op bag på systemet, således at

de nærmest bevægede sig bagud. Han og hans medchasere skulle egentlig også vestpå og se nogle seværdigheder i Oklahoma, da de ikke forventede vildt vejr. Men jeg så tydeligt begejstringen tændes i hans øjne ved synet af de seneste radarbilleder. De besluttede at chase dem, selvom de lå fire timers kørsel derfra, og klokken var tre om eftermiddagen. "Hvad med jer?" spurgte han. "Vi er friske," svarede vi, også selvom det lå i den stik modsatte retning af, hvor vi skulle hen. Man er vel chaser, ik' - ? Så vi kastede os ud i myldretidstrafikken. De havde sagt, de ville køre til, når de kunne. Og det skal jeg godt nok love for, de gjorde. Dagens chauffør var Jesper, og han fik sin sag for.

Et skærbillede fra Baron Mobile Threat Net med tordenceller over det østlige Missouri. Foto: Thomas Dolmer Nielsen

Hele tiden spejdede vi mod vest efter bygeskyer. Men i stedet begyndte de at poppe op syd for os. Og de var betagende smukke. Vældige cb'ere, der tårnede sig højt op i atmosfæren.

Vi sad hele tiden og frygtede en gentagelse af gårsdagens fiasko, hvor byerne faldt sammen omkring solnedgang, ligesom vi ankom. Men vores venner var fortrøstningsfulde. Der poppede hele tiden noget nyt op. Og da vi nærmede os byen Sikeston, Missouri, begyndte himlen at antage en uvejrsgtig karakter, som man kender den fra bl.a. Twister og utallige tornadoprogrammer på Discovery. Noget tydede på, at vi havde taget den helt rigtige beslutning, da vi valgte at følge efter Florida-folkene.

Vi kørte først imod uvejret

og holdt ind på en tankstation i byen. Dér åbnedes himlens sluser, og et voldsomt uvejrbrød løs. De andre turde ikke blive der, da der var rapporter om tornadoer i området. Og da man ikke kunne se dem i den kraftige nedbør, var det sikrest at forflytte sig.

Vi kørte derfor hastigt mod syd, alt imens bilen blev ramt af store hagl, der sagde knald, når de ramte tag og forrude. Og jublen ville ingen ende tage! Thomas og jeg ville gerne igennem byen og foretage det, der kaldes et 'core punch', men Jesper trådte i karakter og sagde nej. Det var nok også meget godt, for det var virkelig voldsomt. Syd for Sikeston fandt vi et godt sted at tage billeder. Der var atter dømt ren Twister-stemning. Mod syd blå himmel, mod vest solnedgang og ellers lyn, hagl, torden

og roterende skyer lige over vores hoveder. Et ualmindeligt smukt syn og spændende.

Vi havde fire superceller omkring os, hvoraf de to var ved at smelte sammen. Luften var kvælende varm og fugtig. Vi befandt os i bygesystemets inflow-zone.

Det var en underlig fornemmelse at stå og se roterende skyer lige over vores hoveder. Men det var jo lige det, vi havde drømt om. Lynene knitrede heftigt og blev efterfulgt af dybe og voldsomme tordenskrald.

I takt med at regnen og lynene kom nærmere, besluttede vi at trække længere østover. Vi stod og fotograferede i styrtregn. Thomas havde klogeligt medbragt en beskyttende pose til sit kamera. Det havde jeg ikke, så jeg måtte holde regnfrakken hen over det,

Superceller mod syd i retning mod Sikeston. Vi er her næsten 100 km. væk. Foto : Thomas Dolmer Nielsen

I udkanten af supercellen med retning mod vest. Foto : Thomas Dolmer Nielsen

I bygesystemets inflow-zone med over 30 graders varme og høj luftfugtighed. Foto : Thomas Dolmer Nielsen

så det ikke blev vådt. For første gang i mit liv skulle jeg prøve at tage billeder af lyn i det tiltagende mørke. Og det lykkedes! Det blev en kende uskarpt, men det er altså svært at stille skarpt, når det er buldermørkt. Desværre fik mit kamera også fugt, så det duggede. Men en tur gennem bilens aircondition fik klaret det. Vi fortsatte som sagt østover og fandt et godt sted at stå og fotografere. I øvrigt skulle man lige holde udkig efter slanger, huller i jorden og biler, når man tæskede over den mørke landevej. Men det var fantastisk smukt og ikke svært at blive helt opslugt af. Dog skal man naturligvis huske at være opmærksom på afstanden til lynene, da det jo ikke er helt ufarligt at opholde sig udendørs i tordenvejr med kamerastativ.

Warmsector-drengene holdt os løbende orienteret. Uvejret intensiveredes hele tiden, alarmerne lød kontinuerligt på vores vejrradio, og livet var skønt. For at være på forkant af det måtte vi længere østover ind i Obion-området i delstaten Tennessee. Det betød, at vi måtte krydse Mississippifloden. Der var en del shear i flere af bygerne, hvilket var med til at skabe rotation. En supercelle er en roterende tordenbyge. Når en tordenbyge roterer, får den nærmest sit eget liv. Så selvom solen er gået ned, suger den varme og fugt til sig og sender det højt til vejrs, helt op i 55.000 fods højde, hvor luften afkøles og med stor hastighed bevæger sig ned mod jorden. Og således bliver bygen et selvforsynende system. Dybt fascinerende. Sommetider var vi foran bygen, hvor luften var over 30 grader. Her sugede den varm luft til sig i inflow-zonen. Andre

gange lå vi på bagkanten af en byge i outflow-zonen, hvor den kolde luft i høj fart strømmede ud fra bygen mod jorden, og temperaturen styrtedykkede. Det var fantastisk at opleve i virkeligheden. Problemet var bare, at det var mørkt, så vi kunne kun holde øje med skyerne, når det lynede. Men heldigvis havde Warmsec-

tor-folkene Baron-systemet og kunne hele tiden guide os hen til en mulig wallcloud, hvor der kan dannes en tornado.

Og det forlød, at der *var* en tornado i området. Vi stod på en motorvejsbro i kraftig vind og spejdede ud i horisonten. Pludselig så vi et lysglimt fra en transformer og spekulerede på,

Roterende skyer lige over vores hoveder... Foto : Thomas Dolmer Nielsen

Denne wallcloud når næsten ned til jorden... (Bemærk: fra video) Foto : Thomas Dolmer Nielsen

hvad der skete. Og så fik Thomas og jeg samtidig øje på den, **tornadoen**. Oplyst af lyn så vi den flotteste roterende søjle cirka 5-6 km derfra. Det var et stort øjeblik. Vi fik det, vi kom efter! Både Paul og Mark er officielle stormspottere, og de indrapporterede straks tornadoen til den

ationale vejrtjeneste. Vi havde ikke set syner, men formentlig en F1-tornado med en levetid på et par minutter. En fantastisk bonus efter en forrygende dag, hvor vi egentlig bare havde forventet en dag med sightseeing.

Bygerne begyndte nu at smelte sammen i én stor klynge,

og Warmsector-drengene sagde, vi skulle stoppe, da vi alligevel ikke kunne jage de enkelte celler mere. Så vi besluttede at køre til Jackson, Tennessee, hvortil vi ankom klokken tre om natten i et tordenvejr, som man kun kender det fra amerikanske film med uafsladlige og nærmest stroboskoplignende lyn og kaskader af vand, der fossede ned fra oven. Vi gav vores amerikanske med-chasere middags/morgenmad og tjekkede ind på Microtel i Jackson klokken fire om morgenen. Her drak vi en øl sammen og sagde pænt godnat. 13 timers chase og 11 timers konstant kraftigt tordenvejr nåede omsider sin afslutning. Mit livs oplevelse! Forrygende dag! Vi tilbagelagde godt 800 km!

Det sidste par dage gik med at skynde sig til Dallas for at aflevere bil og tage flyet hjem til Danmark. Vores venner fra Florida fortsatte op til South Dakota, hvor de oplevede mere vildt vejr.

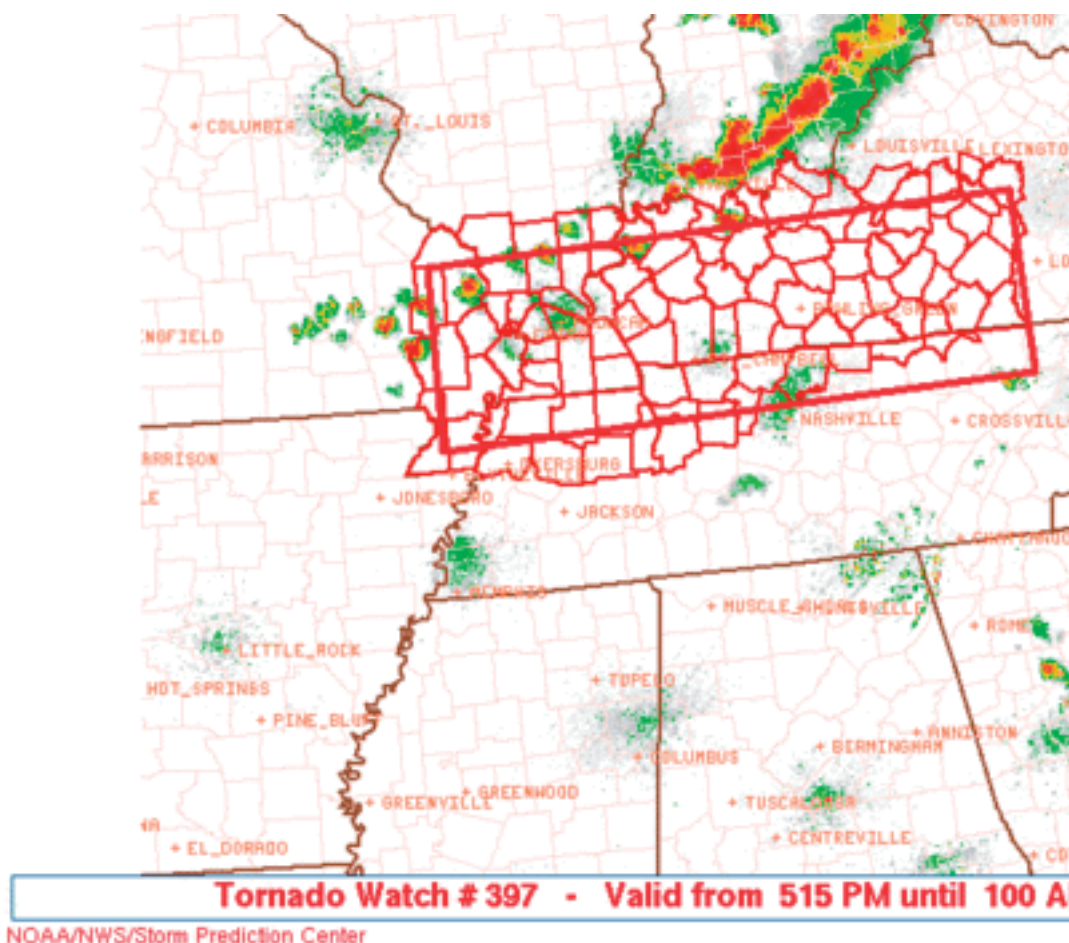
Tornadoen fotograferet med få minutters mellemrum. (Bemærk : fra video) Foto : Thomas Dolmer Nielsen

Opsummering og nyttige tips

Man bør ikke lægge ud på en sådan tur på egen hånd. Vær altid mindst et par stykker og sæt jer ind i vejret i USA's Midtvesten, før I tager af sted. Det optimale er at skabe kontakt til nogle erfarne chasere, ligesom vi gjorde før afrejsen inde på *Stormtrack.Org*. På den måde kan man få en fantastisk oplevelse uden at komme til skade. For det er ekstremt farligt at køre rundt på må og få uden

adgang til radaropdateringer eller vejrrapporter fra området. Fotoudstyr, kamera og bærbar computer er et absolut must, når man skal derover. En vejrradio, der modtager varsler og advarsler fra *NOAA*, er også et godt redskab. På nettet kan man købe flere gode håndbøger for chasere, bl.a. på *Amazon.Com*. Vi købte for eksempel *Storm Chasing Handbook* af Tim Vasquez. Den rummer rigtig

mange gode råd, når man skal ud at chase. Desuden har meteorologen *Howard Bluestein*, der forsker i tornadoer, skrevet *Tornado Alley*, der beskriver de mekanismer, der kan udløse tornadoer. Af websider kan vi nævne forummet *Stormtrack.Org*, og så er der *Storm Prediction Center, SPC*, der er et must, når man skal holde sig opdateret om vejret. Desuden fandt vi ud af, at det

Her ses området, som var under et tornado watch. Vi befandt os helt ude i den venstre side af den røde boks. Atmosfæren var denne dag ekstremt instabil og med en god portion shear, hvilket gav gode betingelser for en hurtig dannelse af superceller, der måske kunne producere tornadoer. De celler, man ser ude ved den venstre side af den røde boks, er de superceller, der passerede os, og som senere blev en del af et kæmpe multicellesystem.

var smart at købe en køleboks og fylde den med isterninger, der fås i næsten alle supermarkeder, bl.a. Walmart, og sodavand, frugt og sandwich. Så kan man godt få lidt i munden, selvom man jager en F5 på prærien!

Derudover er der et væld af rabatordninger, der gælder til både flybillet, biludlejning, moteller samt restauranter, såsom *Tripwards.Com*. Man bør undersøge markedet før afrejsen.

Ulykkesforsikring skal man sørge for, da det gule sygesikringskort ikke dækker i USA. Og sørg for guds skyld for en ekstra haglska-deforsikring til bilen, i tilfælde

af at chaufføren er frisk på et 'core punch', der kun er forbeholdt eksperter, der ved, hvad der gemmer sig derinde.

Ellers en masse T-shirts, shorts, badesandaler og en regnfrakke. Flere af stederne er det rimelig varmt.

Et fornuftigt budget lyder på ca. 15.000 kr. for 14 dage, alt inkl. Det kan godt gøres billigere, men vi valgte en god, stor bil og separate motelværelser. Man kan vælge en mindre bil og sove i tre senge i ét værelse, hvorved det bliver noget billigere.

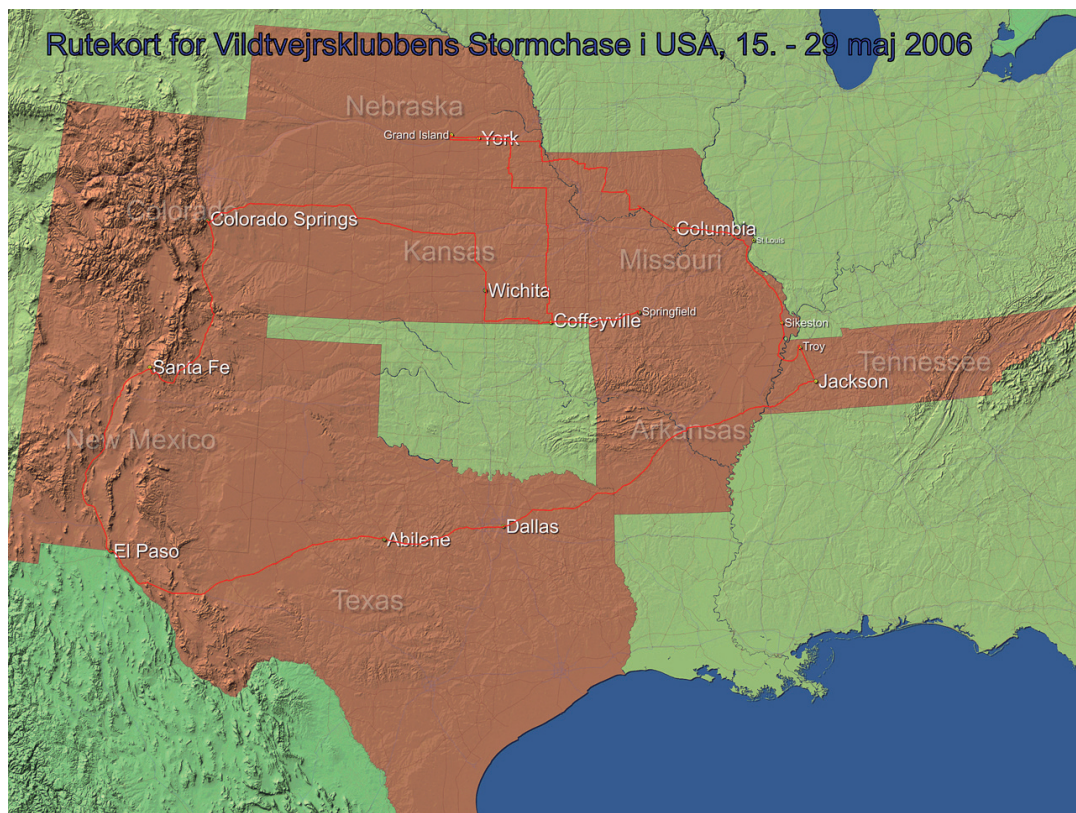
Vi kan varmt anbefale andre vildtvejrseksperter at foretage

en sådan rejse, når bare man husker på, at sikkerheden altid kommer først!

Hvis du vil læse om hele Kai-Asles, Jespers og Thomas fascinerende tur til Midtvesten, kan det gøres på hhv.: <http://www.kastext.com> og <http://www.stormchaser.dk> hvor der findes dagbøger, fotos og video fra turen.

God tur og må tornadoguden være med jer!

Jesper, Thomas og Kai-Asle

Vildtvejrsklubbens tornadochase 2006